

18 септ. 2013

Дневник

http://www.dnevnik.bg/photos/2013/09/18/2143433_fotogaleriia_spasiavane_na_vodnata_detelina_i/

Фотогалерия: Спасяване на водната детелина и росянката във Витоша

Четирилистната детелина, на която се натъкнахме веднага след пристигането си в природен парк Витоша. Причините за изчезването на вида в парка са промяната във водния режим и събирането ѝ за лечебни нужди в миналото. Фотограф: Анелия Николова

Водната детелина и кръглолистната росянка са били някога характерни за Витоша, но в следствие изчезнали заради човешката дейност. Сега се води кампания за възстановяването им.

Фотограф: Анелия Николова

БТВ Новините

18.09.2013

<http://btvnews.bg/video/video/news/izcheznali-rasteniya-otnovo-na-vitosha.html>

Изчезнали растения отново на Витоша

Видео

Водната детелина и хищната росянка - отново са в голямото растително семейство на планината

Списание 8

18 септ. 2013

<http://www.spisanie8.bg/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/%D1%81%D1%8A%D0%B1%D0%B8%D1%82%D0%B8%D1%8F/1830-%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD-%D0%B2%D0%B8%D0%B4-%D1%81%D0%B5-%D0%B2%D1%8A%D1%80%D0%BD%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%88%D0%B0.html>

Растителен вид се върна на Витоша!

Възстановиха популациите на водна детелина и кръглолистна росянка

Все по-често чуваме за застрашени или изчезващи видове - растения или животни, понякога дори за изчезнали. Но сякаш всеки път, когато стане дума за нещо такова, темата ни звучи много екзотично, идваща от далечните части на Земята като Африка, Австралия или Америка. Оставаме с усещането, че нашите животни и растения са си наред. Няма да изчезнат скоро и няма нужда да се притесняваме.

Оказва се, че това съвсем не е така.

Съвсем близо до София - в природен парк Витоша, две растения, които са били заплашени от изчезване, са спасени със задружните усилия на WWF,

Агенцията по горите и "Десет парка". След четири години усилен труд, през 2013-а в няколко района на Витоша са били засадени водна детелина, които са бил напълно изчезнали от планината и застрашените от това кръглолистни росянки. Броят на растенията е започнал да намалява, тъй като природните условия са започнали да се променят. Торфищата и мочурищата са най-благоприятните места за живот на двете растения. Но поради покачващата се температура и човешката намеса, някои мочурища започват да пресъхват и оставят растенията без подходяща среда за живот.

За да предотвратят изчезването на двата застрашени вида, WWF и партньорите им се включват в европейския проект "Лайф +". През 2013 година те засаждат около 680 декара със застрашени видове във всички български природни паркове. На Витоша са засадени 60 водни детелини и 80 кръглолистни росянки. Също така в парка са изградени специални скари и мостове, за да могат туристите да се наслаждават на планината без да рушат естествената околна среда на растенията.

Десислава Гюрова от природен парк „Витоша“ и Катерина Раковска от WWF са водещи фигури в тази акция. Те са оптимисти за бъдещето на природните паркове и резервати в България, тъй като повече хора започват да се интересуват от природата и броят на доброволците, които помагат в такива проекти, нараства.

Водната детелина обича воднистите места, мочурите и торфовеите. Щом те пресъхнат, растението умира. Заплаха също са и хората, които късат растението заради лечебните му свойства. Знае се, че то съдържа горчиви вещества, които спомагат за нормализирането на стомашната секреция и за по-добро храносмилане. Растението цъфти през месеците май и юни с красиви бели цветове.

Кръглолистната росянка е насекомоядно растение, което живее по мъхове, в торфища и мочурища. Заради малкия си размер (5-10 см височина), освен от стъпкване и пресушаване на районите, то е заплашено и от по-високите житни треви, които не допускат растението да се развива. Росянката живее в неблагоприятни почви и заради това се храни с насекоми. Тя цъфти с бели цветчета през пролетта.

Дневник

19 септ. 2013

http://www.dnevnik.bg/zelen/2013/09/18/2143418_kusmetut_na_chetirilstnata_vodna_detelina/

Късметът на четирилстната водна детелина

Сутрин в природен парк Витоша, местността "Конярника". Тишина, усещане за свобода. Причината журналисти да започнат тук работния си ден са водната детелина (лат. *Menyanthes trifoliata*) и кръглолистната росянка (лат. *Drosera rotundifolia*). Две растения - някога характерни за тази планина, в последствие напълно изчезнали заради човешката дейност, а сега се води кампания за възстановяването им.

Тя започва преди повече от година. Заедно с Десислава Гюрова, експерт от природния парк и нейни колеги от WWF- България се впускаме в търсене на екземпляри от тези растения. Паркът и WWF работят заедно по проекта "Опазване и възстановяване на 11 типа природни крайречни и влажни местообитания от Натура 2000 в 10 защитени зони".

Нагоре по пътеката Десислава рязко спира и се вглежда в брега на поточето. Това е водната детелина, сочи усмихната към растение, което се оказва гигантска четирилистна, с близо 10 сантиметра в диаметър големина.

"Водната детелина се смята за изчезнал вид на Витоша от много години насам", вмята точно в този момент експертът, а през изминалата седмица на това място са засадени 60 растения от вида, взети "назаем" от Смолянските езера.

Предвижда се на мястото, където са засадени растенията, да бъде поставена табела с информация. Ще има и образователни кампании за ученици кои растения са билки и как могат да се събират.

Причините за изчезването ѝ от обитанията са основно две. И те са свързани с човешкия фактор. Първата е промяната във водния режим, което включва засушаването на торфени площи за стопански цели и водоснабдяване. Водната детелина вирее в торфища и мочурища, а обезводняването на площи води до израстване на житни треви, които я задушават.

Втората причина е, че е събирана за лечебни нужди, в някакъв момент явно по-масово. "Водната детелина съдържа горчиви вещества, които помагат при стомашни проблеми и подобряване на храносмилането", разяснява Десислава Гюрова. Липсата на това растение предизвиква дисбаланс в самото му самообитание. Те е естествена част от флората на Витоша, а еколозите се борят всеки един такъв вид да бъде запазен.

Кръглолистна росянка. Растението се храни с насекоми.
Фотограф: Анелия Николова

ДНЕВНИК

Продължаваме разходката си в търсене на кръглолистната росянка. Минаваме по близо сто метрова дървена скара, направена, за да не бъдат газени растенията. Съоръжението е построено на три етапа, изцяло с доброволчески

труд. Взираме се повече от 10 минути, за да зърнем растението с големина колкото монета от един лев. Въпреки че е малко, то вероятно е с характер, защото е насекомоядно. И цъфти - през юли и август. Ако попаднете в местността "Конярника" през тези месеци и забележите дребни бели и нежни цветове, това е росянката. Преди една година в местността са били засадени 80 растения. Мястото е избрано заради торфената структура на почвата. Забитите колчета с маркировка там обозначават точно къде да внимаваме да не настъпим това крехко растение.

Записано в червената книга на видовете в България, то е изчезнало от растителното биоразнообразие на планината заради обезводняването на торфените терени, които обитава.

С грижата за растенията е ангажирана дирекцията на "Природен парк Витоша".

Освен с водната детелина и росянката, в природния парк се разсажда и характерният за местността клек, казва Катерина Раковска от WWF. Проектът по възстановяване на местни растителни видове се извършва и в природните паркове "Българка", "Сините камъни", "Персина", "Врачански Балкан", "Русенски Лом". Целият проект възлиза на 1 млн. и 200 хил. евро.

Туристите оказват влияние на околната среда, казва Раковска. Според нея балансът между природозащитните и туристическите дейности в парк Витоша в момента е постигнат. Тя напомня, че няколко квартала в София черпят вода от планината. Позицията ѝ, че трябва да се работи за природозащитните зони, а не за застрояване на площи и увеличаване на посещаемостта, инфраструктурата трябва да бъде поддържана, но не и разширявана.

"Нека хората се наслаждават на парка и на растенията тук. Дори няма смисъл да берат цветята, защото откъснати - те бързо увяхват. В планината няма организирано сметоизвозване и е редно посетителите да си връщат опаковките и боклуците в раницата". С тези съвети на Катерина Раковска обиколката ни неусетно завършва. Надолу към града сме взели само отпадъците в чантите си.

АГРО ТВ

1.1.2013

<http://www.agroTV.bg/video-categories/viewvideo/45/----25-10>

АГРОТЕМА Флората на Витоша 25 10

Видео

ЗАВРЪЩАНЕ НА РЕДКИ ВИДОВЕ В ПРИРОДАТА НА ПАРК ВИТОША

Експерти от Дирекцията на Природен парк Витоша върнаха в природата екземпляри от росянка и водна дотелина. Пътят на редките видове обратно в природата е дълъг. Включва подготовка на програма за възстановяване, съгласуване с Министерство на околната среда и водите, събиране на размножителен материал от естествени

находища, отглеждане в разсадник през изминалите година и половина.

Росянката (*Drosera rotundifolia*) е рядко насекомоядно растение, характерно за торфищата, част от защитените природни местообитания в парка.

Преди няколко десетилетия **водната дотелина** (*Menyanthes trifoliata*) се е срещала в приизворните торфи-

ща на Витоша – при х. Боерица, под Черната скала и вероятно на други места. И двата вида са характерни за местообитание 7140 Преходни торфища и плаващи подвижни тресавища, един от ключовите обекти на опазване в защитена зона Витоша. След промени във водния режим, главно поради водоползване, както след засиленото бране на водната дотелина за лечебни нужди, е установено, че растението на Витоша е изчезнало.

Растенията са засадени в местността Коняръника, по поречието на Боянска река и около Черни връх в подходящи за тях местообитания. Догодина предстои мониторинг за успеха на прихващане.

Тази дейност е част от голям проект за възстановяване и опазване на горски природни местообитания и растителни видове в 10 природни парка, изпълнявана от WWF, изпълнителна агенция по горите и джесет дирекции на природни паркове, съфинансиран по програма ЛАЙФ+ на ЕС, LIFE/08/NAT/BG/281.

RETURN OF RARE SPECIES IN VITOSHA NATURE PARK

Experts from Vitosha Nature Park Directorate returned specimens of sundew and buckbean in nature. The way of the rare species back into the wild is long. It includes development of restoration programme, agreed with the Ministry of Environment and Water, the collection of reproductive material from natural habitats, growing in a nursery in the past year and a half.

Sundew (*Drosera rotundifolia*) is a rare insectivore plant typical for bogs which are part of the protected natural habitats in the park.

A few decades ago the **buckbean** (*Menyanthes trifoliata*) could be seen in the bogs close to peatlands in Vitosha - at Boeritsa hut, under Chernata Skala, and probably elsewhere. Both are typical

of the habitat 7140 Transition mires and quaking bogs, one of the target habitats of conservation in Vitosha. After changes in the water regime, mainly due to water use as well as increased picking of buckbean for medicinal purposes, it was found that the plant disappeared from Vitosha.

Plants are planted in Konyarnika area, along Boyana River and around Cherni Vrah in suitable habitats. Monitoring of the transplanting success is forthcoming in the next year.

This activity is part of a big project for restoration and conservation of forest habitats and plant species in 10 nature parks, implemented by WWF, Executive Forest Agency and ten directorates of nature parks, co-funded by LIFE + Programme of the EU.

